

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74- 41/(15)/12/CS

Warszawa, dn. 11 czerwca 2012 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 50/2012

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorcy Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Bielinach, do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki podstawowej oleju napędowego o numerze 0028/12/9183, niespełniającego wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 34/2012 z dnia 17 kwietnia 2012 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 7 maja 2012 r. przedsiębiorca Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Bielinach (dalej: Przedsiębiorca lub Strona), złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 34/2012 z dnia 17 kwietnia 2012 r.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że oferowany w dniu kontroli tj. 19 stycznia 2012 r. olej napędowy (o numerze próbki podstawowej 0028/12/9183), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9

grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych”, z uwagi na zaniżoną temperaturę zapłonu, która wynosiła 44,0 °C, przy wymaganiach jakościowych powyżej 55 °C.

Badanie próbki kontrolnej numer 4799/12/9183 przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Przemysłowego Instytutu Motoryzacji PIMOT w Warszawie, wykazało, że pobrany w dniu 19 stycznia 2012 r. olej napędowy o numerze próbki kontrolnej 4799/12/9183 nie spełnia wymagań jakościowych, z uwagi na zaniżoną temperaturę zapłonu, która wynosiła 41,0 °C, przy wymaganiach jakościowych powyżej 55 °C.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki podstawowej oleju napędowego o numerze 0028/12/9183.

W piśmie z dnia 7 maja 2012 r. Strona wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 34/2012 z dnia 17 kwietnia 2012 r. W ocenie Przedsiębiorcy próbki paliw mogły zostać zamienione, a tym samym przebieg kontroli i jej wyniki mogą być nierzetelne. Jednocześnie Strona przekazała w załączeniu kopię opinii rzeczoznawcy z dnia 24 marca 2012 r., z której wynika, iż zmiana parametrów jakościowych oleju napędowego mogła nastąpić na skutek działań dostawcy paliwa.

Pismem z dnia 11 maja 2012 r., Przedsiębiorca został poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków

dowodowych. Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w dniu 23 maja 2012 r. stawiła się na przegląd akt w siedzibie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ponadto w piśmie z dnia 24 maja 2012 r. Przedsiębiorca podtrzymał dotychczasowe zarzuty dotyczące nieprawidłowości, które w Jego ocenie wystąpiły w toku kontroli.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności przedstawionych przez stronę argumentów, stwierdził, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zobowiązującej Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej oleju napędowego.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego, były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, które wykazały, że pobrana w dniu 19 stycznia 2012 r. próbka oleju napędowego (nr 0028/12/9183) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na zaniżoną temperaturę zapłonu, która wynosiła 44,0 °C, przy wymaganiach jakościowych powyżej 55 °C. Należy podkreślić, iż próbka kontrolna oleju napędowego pobrana w dniu 19 stycznia 2012 r. również nie spełniała wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych w zakresie parametru – temperatura zapłonu.

Odnosząc się do treści wniosku Strony o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 7 maja 2012 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykazują, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Postępowanie toczące się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest postępowaniem administracyjnym zmierzającym do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Stosownie do postanowień art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Odnosząc się do zarzutów Strony dotyczących pomyłki w numerze próbki, należy podkreślić, iż kwestia ta została obszernie wyjaśniona w treści decyzji pierwszoinstancyjnej. Ponownie zatem wypada zauważyć, że w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 19 stycznia 2012 r. na ww. stacji paliw, inspektorzy reprezentujący Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań próbki oleju napędowego, tj. próbkę podstawową numer 0028/12/9183 i próbkę kontrolną numer 4799/12/9183, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr PU.8361.7.P.2012.

Zgodnie z art. 21 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Inspektor sporządza protokół pobrania próbek przeznaczony do użytku wewnętrznego Inspekcji Handlowej, zawierający:

- 1) numer protokołu, o którym mowa w art. 20 ust. 1;
- 2) numery identyfikacyjne, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4;
- 3) informacje o oznaczeniu próbek uniemożliwiającym identyfikację przedsiębiorcy, stacji paliwowej, stacji zakładowej, hurtowni lub rolnika wytwarzającego biopaliwa ciekłe na własny użytek, u którego je pobrano, przekazywanych do akredytowanego laboratorium;
- 4) podpis inspektora pobierającego próbki.

W aktach kontroli znajduje się protokół do użytku wewnętrznego Inspekcji Handlowej Nr PU.8361.7.P.2012. W ww. protokole znajduje się adnotacja dotycząca rodzaju pobranego paliwa do kontroli oraz oznaczenia próbki numerem uniemożliwiającym identyfikację przedsiębiorcy i stacji, z której pobrano próbkę. Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej w protokole kontroli sporządzonym w dniu 19 stycznia 2012 r., znajduje się informacja o protokołach i ich numerach sporządzonych odrębnie w toku kontroli i

dołączonych do akt. Strona zapoznała się z protokołem kontroli oraz otrzymała jego egzemplarz, co zostało potwierdzone podpisem.

Następnie inspektorzy reprezentujący Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w dniu 19 stycznia 2012 r. przekazali próbkę oleju napędowego do akredytowanego, niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, według protokołu przyjęcia do badań z dnia 19 stycznia 2012 r. Na ww. protokołach znajdują się prawidłowe oznaczenia nadania numerów pobranych próbek i przekazanych do laboratorium w celu dokonania badań.

Wszystkie ww. dokumenty znajdują się w aktach sprawy przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Kielcach do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu wszczęcia postępowania w sprawie zwrotu kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego niespełniającego wymagań jakościowych. Strona pismem z dnia 14 marca 2012 r. została poinformowana o możliwości zapoznania się z aktami sprawy z czego nie skorzystała.

Sprawozdanie z badań nr M/TA2/3/12 z dnia 24 stycznia 2012 r. przekazane przez laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie zawierało błąd dotyczący czterocyfrowego kodu reprezentującego Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Kielcach. Pismem z dnia 14 lutego 2012 r. poprawiony protokół został przesłany Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej w Kielcach, a następnie przekazany Przedsiębiorcy.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, iż sposób oznaczania próbki, zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, ustala zarządzający systemem tj. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w formie dokumentu opatrzonego klauzulą „zastrzeżone”, zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228). Numer każdej próbki składa się z 10 cyfr, z których pierwsze cztery identyfikują przedsiębiorcę i stację paliw, kolejne dwie oznaczają rok przeprowadzenia kontroli, zaś ostatnie cztery identyfikują określony Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej, w niniejszej sprawie Świętokrzyski Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej. Jedynie pierwsze cztery cyfry stanowią oznaczenie indywidualne danej próbki. Pozostałe tj. oznaczenie roku oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej są takie same dla wszystkich próbek pobieranych w danym roku przez określony Inspektorat w toku kontroli u różnych przedsiębiorców i to niezależnie od tego, czy są to próbki podstawowe, czy kontrolne. Wszystkie próbki pobierane przez Świętokrzyski Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w 2012 r. mają oznaczenie 12/9183. Żaden z inspektoratów Inspekcji Handlowej dokonujących kontroli na terenie całego

kraju nie ma oznaczenia 12/5183, które omyłkowo wpisano do sprawozdania z badań. U kontrolowanego Przedsiębiorcy pobrano dwie próbki tj. próbkę podstawową numer 0028/12/9183 i próbkę kontrolną numer 4799/12/9183. Zestawienie numerów tych próbek prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż różnią się one jedynie pierwszymi czterema cyframi, faktycznie identyfikującymi próbkę poprzez określenie przedsiębiorcy i stacji paliw, zaś w zakresie oznaczenia roku oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej, oczywistym jest, że posiadają takie same oznaczenia. Błąd w numerze próbki, spowodowany wadliwym odczytaniem tego numeru w laboratorium wykonującym badanie, o którym mowa powyżej, nie dotyczył przedsiębiorcy i stacji paliw, a jedynie pierwszej cyfry w numerze identyfikującym Świętokrzyski Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej. Tym samym twierdzenia Strony, iż próbki mogły zostać zamienione, zaś dokumentacja kontroli została sporządzona nierzetelnie, są bezzasadne.

Odnosząc się do kwestii protokołu pobrania próbek paliw ciekłych do użytku wewnętrznego Inspekcji Handlowej tj. zarzutów nieprzekazania przedmiotowego protokołu Stronie oraz niesporządzenia go w czasie kontroli, należy na wstępie zauważyć, iż jak sama nazwa wskazuje protokół ten służy do użytku wewnętrznego Inspekcji Handlowej i nie jest przekazywany kontrolowanemu przedsiębiorcy. Protokół ten zawiera jedynie numery pobranych próbek oraz rodzaj paliwa i służy uniemożliwieniu identyfikacji przedsiębiorcy i stacji podczas badań w laboratorium. Z uwagi na fakt, iż ww. protokół nie jest przekazywany kontrolowanemu, tym samym nie wymaga potwierdzenia odbioru przez kontrolowanego. Należy dodać, że w praktyce omawiany dokument jest sporządzany przez inspektorów w toku kontroli odręcznie, a następnie komputerowo w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej. Strona zapoznała się z treścią tego protokołu w toku przeglądu akt sprawy, w dniu 23 maja 2012 r.

Odnosząc się do kwestii dwóch kserokopii protokołu pobrania próbek paliw nr PU.8361.7.P.2012, które w ocenie Strony różnią się od siebie, na wstępie należy stwierdzić, iż sam fakt istnienia dwóch takich protokołów jest oczywisty. Jeden egzemplarz sporządzany jest na potrzeby Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej, zaś drugi na potrzeby laboratorium przyjmującego próbkę do badań. Protokół stanowi formularz, który wypełniany jest odręcznie przez inspektorów, oraz podpisywany przez nich i osoby przyjmujące próbkę do laboratorium. Odręczne wypełnianie formularza powoduje, że pomiędzy poszczególnymi egzemplarzami protokołu mogą zaistnieć różnice wynikające z charakteru pisma osoby wypełniającej poszczególne rubryki. Niezgodne z prawdą są natomiast twierdzenia

Przedsiębiorcy, iż protokoły te zawierają „mylącą numerację próbek”. Stąd też zarzuty Strony w tym zakresie należy uznać za bezzasadne.

Mając na względzie, załączoną do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy opinię rzeczoznawcy z dnia 24 marca 2012 r., z której wynika, iż zmiana parametrów jakościowych oleju napędowego mogła nastąpić na skutek działań dostawcy paliwa, należy wyjaśnić, iż odpowiedzialność za niezachowanie wymogów jakościowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw, ma charakter odpowiedzialności na zasadzie ryzyka, a nie winy. Tym samym za niezachowanie wymogów jakościowych ponosi się odpowiedzialność niezależnie od faktu, czy ma się tego świadomość, czy też nie. Wina przedsiębiorcy nie ma tutaj żadnego znaczenia, co jasno wynika z brzmienia art. 3 ust. 1 ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw. *A contrario* przyjęcie winy jako podstawy odpowiedzialności, spowodowałoby niemożność realizacji zadań wynikających z funkcjonowania systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Konsekwentnie, zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa, nie oznacza, że to tenże przedsiębiorca spowodował pogorszenie jakości danego paliwa.

Wypada także wyjaśnić, iż stosownie do postanowień art. 23 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w przypadku stwierdzenia, w wyniku kontroli, niewłaściwej jakości paliwa Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie wyznacza przedsiębiorcę, który dostarczył paliwo do przedsiębiorcy, u którego stwierdzono paliwo niewłaściwej jakości, w celu przeprowadzenia kontroli. W przedmiotowej sprawie w dniu 3 kwietnia 2012 r. przeprowadzono kontrolę u dostawcy kwestionowanego paliwa. Badania laboratoryjne próbek oleju napędowego pobranych w toku tej kontroli wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy, spełniał wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez Stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 34/2012 z dnia 17 kwietnia 2012 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Wiceprezes

Małgorzata Kozak

Otrzymuje:

Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Bielinach, ul. Partyzantów 22, 26-004 Bieliny.